

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I RURALNOG RAZVOJA

2877

Na temelju članka 19. stavka 3. i članka 35. stavka 2. Zakona o biljnom zdravlju (»Narodne novine«, br. 75/05), ministar poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja donosi

PRAVILNIK

O UVJETIMA POD KOJIMA SE MOGU UNOSITI ILI PREMJEŠTATI ODREĐENI ŠTETNI ORGANIZMI, BILJE, BILJNI PROIZVODI I DRUGI NADZIRANI PREDMETI NAMIJENJENI ZA POKUSE I ZNAJSTVENE SVRHE ILI ZA POTREBE SORTNE SELEKCIJE [\[1\]](#)

I. OPĆE ODREDBE

Sadržaj Pravilnika

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom propisuju uvjeti koji moraju biti ispunjeni pri unošenju ili premještanju štetnih organizama, bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta čije je unošenje i premještanje zabranjeno, osim ako su namijenjeni za pokuse i znanstvene svrhe ili za potrebe sortne selekcije, sadržaj zahtjeva za izdavanje dopuštenja za obavljanje istraživačke djelatnosti i način izdavanja dopuštenja, uvjeti koje institucije moraju ispunjavati za obavljanje istraživačke djelatnosti, te obrazac prethodne suglasnosti pri unošenju ili premještanju štetnih organizama, bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta.

Značenje izraza

Članak 2.

Izrazi koji se rabe u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

1. *Institucije* su pravne osobe koje obavljaju znanstvenoistraživačku djelatnost ili obavljaju poslove zdravstvene zaštite bilja ili priznavanja sorti poljoprivrednog bilja.

2. *Istraživačke djelatnosti* jesu djelatnosti koje se obavljaju na materijalu za pokuse i znanstvene svrhe ili za potrebe sortne selekcije.

3. *Materijal* su:

– štetni organizmi navedeni u Popisu I. i II.,

– bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti navedeni u Popisu III. i

– bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti navedeni u Popisu IV.,

čije je unošenje i premještanje dopušteno radi obavljanja istraživačkih djelatnosti uz ispunjavanje propisanih uvjeta.

4. Popisi I., II., III., IV. i V. jesu popisi iz Priloga 1. – 5. Pravilnika o mjerama za sprječavanje unošenja i širenja organizama štetnih za bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete i mjerama suzbijanja tih organizama^[2] (»Narodne novine«, br. 74/06 i 84/10).

Druge vrste štetnih organizama

Članak 3.

Odredbe ovoga Pravilnika odnose se i na druge vrste štetnih organizama, i to:

– organizme, za koje se sumnja da su štetni za bilje i biljne proizvode, a nisu navedeni u Popisima I. i II.,

– organizme navedene u Popisu II., koji se pojavljuju na bilju i biljnim proizvodima koji nisu navedeni u Popisu II., ali za koje se sumnja da su štetni za bilje i biljne proizvode,

– organizme navedene u Popisu I. i II., ako su ti organizmi u izoliranom stanju i ako se procijeni da su u tom stanju štetni za bilje i biljne proizvode.

Zahtjev za obavljanje istraživačke djelatnosti

Članak 4.

(1) Institucija koja namjerava obavljati istraživačku djelatnost na materijalu obvezna je prije svakog unošenja ili premještanja materijala unutar Republike Hrvatske odnosno njegova unošenja u određena zaštićena područja ili premještanja unutar njih, podnijeti nadležnoj upravi zahtjev za izdavanje rješenja kojim se dopušta obavljanje istraživačke djelatnosti.

(2) U zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka moraju biti navedeni barem sljedeći podaci:

a) naziv institucije, adresa, ime i prezime odgovorne osobe za obavljanje istraživačke djelatnosti;

b) znanstveni naziv ili znanstvene nazive materijala, uključujući i naziv štetnog organizma, kada je to potrebno;

c) vrsta materijala;

d) količina materijala;

e) mjesto podrijetla materijala; za materijal koji se unosi iz trećih zemalja potrebno je zahtjevu priložiti odgovarajuću dokumentaciju s dokazima o materijalu;

f) trajanje, opseg i ciljevi predviđenih istraživačkih djelatnosti, uključujući najmanje sažetak i opis poslova;

- g) adresa i opis jednog ili više mjesta namijenjenih karanteni i, kad je to potrebno, testiranju;
- h) mjesto prvog skladištenja ili prve sadnje materijala nakon službeno odobrenog puštanja;
- i) predložena metoda uništenja ili tretiranja materijala nakon završetka dopuštenih istraživačkih djelatnosti, kad je to potrebno;
- j) predloženo mjesto ulaska za materijal koji se namjerava unositi iz trećih zemalja.

Izdavanje rješenja

Članak 5.

(1) Na temelju zahtjeva iz članka 4. stavka 1. ovoga Pravilnika nadležna uprava izdaje rješenje kojim se dopušta obavljanje istraživačke djelatnosti na materijalu pod uvjetom da je fitosanitarni inspektor inspekcijskim pregledom utvrdio da institucija ispunjava opće uvjete navedene u Prilogu 1. Pravilnika, koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.

(2) Nadležna će uprava u bilo kojem trenutku poništiti rješenje iz stavka 1. ovoga članka utvrdi li se inspekcijskim pregledom da više nisu ispunjeni opći uvjeti navedeni u Prilogu 1. ovoga Pravilnika.

II. UNOŠENJE I PREMJEŠTANJE MATERIJALA

Prethodna suglasnost

Članak 6.

(1) Prije svakog unošenja materijala u Republiku Hrvatsku ili njegova premještanja unutar Republike Hrvatske, odnosno unošenja u određena zaštićena područja ili premještanja unutar njih, nadležna uprava na temelju zahtjeva iz članka 4. stavka 1. ovoga Pravilnika, uz rješenje iz članka 5. stavka 1. ovoga Pravilnika, izdaje i prethodnu suglasnost za unošenje ili premještanje materijala.

(2) Obrazac prethodne suglasnosti iz stavka 1. ovoga članka nalazi se u Prilogu 2. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio, a tiska se i ispunjava na hrvatskom ili engleskom jeziku.

Premještanje

Članak 7.

(1) Kad se unutar Republike Hrvatske premješta materijal koji sadrži bilje, biljne proizvode ili druge nadzirane predmete navedene u Popisu V. dijelu A, mora ga uz prethodnu suglasnost iz članka 6. stavka 1. ovoga Pravilnika pratiti i biljna putovnica izdana u skladu s člankom 24. Zakona o biljnom zdravlju^[3] (u daljnjem tekstu: Zakon) na temelju fitosanitarnog pregleda obavljenog u skladu sa člankom 23. Zakona, kojom se potvrđuje da to bilje, biljni proizvodi ili drugi nadzirani predmeti udovoljavaju odredbama propisanim Zakonom, osim onima koje se odnose na štetne organizme za koje je izdano rješenje kojim se dopušta obavljanje istraživačke djelatnosti.

(2) Biljna putovnica za materijal iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati sljedeću izjavu: »Materijal se premješta u skladu s Pravilnikom o unošenju ili premještanju štetnih organizama, bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta namijenjenih za pokuse i znanstvene svrhe ili za potrebe sortne selekcije.«

(3) Kad se jedno ili više mjesta namijenjenih karanteni nalazi u drugoj državi članici Europske unije, država članica nadležna za izdavanje biljne putovnice izdat će biljnu putovnicu na temelju informacija iz rješenja kojim se dopušta obavljanje istraživačke djelatnosti iz članka 4. stavka 1. ovoga Pravilnika koje je službeno dostavila država članica nadležna za dopuštenje istraživačke djelatnosti te na temelju jamstva da će tijekom premještanja biti ispunjeni karantenski uvjeti.

Unošenje

Članak 8.

(1) Kad se u Republiku Hrvatsku unosi materijal, nadležna će uprava izdati prethodnu suglasnost na temelju odgovarajuće dokumentacije s dokazima o podrijetlu materijala.

(2) Kad se u Republiku Hrvatsku unosi materijal koji sadrži bilje, biljne proizvode ili druge nadzirane predmete navedene u Popisu V. dijelu B, mora ga uz prethodnu suglasnost iz članka 6. stavka 1. ovoga Pravilnika pratiti i fitosanitarni certifikat u skladu sa Zakonom i Pravilnikom iz članka 2. točke 4. ovoga Pravilnika, izdan u zemlji podrijetla, kojim se potvrđuje da to bilje, biljni proizvodi ili drugi nadzirani predmeti udovoljavaju odredbama propisanim Zakonom, osim onima koje se odnose na štetne organizme za koje je izdano rješenje kojim se dopušta obavljanje istraživačke djelatnosti.

(3) U fitosanitarnom certifikatu koji prati materijal iz stavka 2. ovoga članka, u rubrici »Dopunska izjava«, mora biti upisana sljedeća izjava: »Materijal se unosi u skladu s Pravilnikom o unošenju ili premještanju štetnih organizama, bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta namijenjenih za pokuse i znanstvene svrhe ili za potrebe sortne selekcije.« U istoj rubrici mora biti naveden i naziv odgovarajućeg štetnog organizma koji je sadržan u tom materijalu.

Provjere pri premještanju i unošenju

Članak 9.

Pri premještanju i unošenju materijala fitosanitarni inspektor provjerava isprave iz članaka 6., 7. i 8. ovoga Pravilnika te drži li se materijal tijekom unošenja ili premještanja u karantenskim uvjetima.

III. OBVEZE INSTITUCIJA

Prijevoz materijala

Članak 10.

Institucije moraju osigurati da se materijal tijekom unošenja ili premještanja drži u karantenskim uvjetima i odmah preveze na mjesto navedeno u zahtjevu iz članka 4. stavka 1. ovoga Pravilnika.

Osiguravanje karantenskih uvjeta

Članak 11.

(1) Institucije su obvezne tijekom obavljanja istraživačke djelatnosti osigurati karantenske uvjete i druge opće uvjete navedene u Prilogu 1. ovoga Pravilnika pregledavanjem objekata i praćenjem aktivnosti u odgovarajućim vremenskim razdobljima.

(2) Institucije su obvezne, ovisno o vrsti odobrene istraživačke djelatnosti, primijeniti postupke:

a) sukladno članku 12. ovoga Pravilnika kada se radi o bilju, biljnim proizvodima i drugim nadziranim predmetima koji se puštaju iz karantene ili

b) sukladno članku 13. ovoga Pravilnika kada se radi o ostalom materijalu (uključujući i štetne organizme) nakon što su završene odobrene istraživačke djelatnosti i materijalu koji je bio zaražen za vrijeme obavljanja istraživačke djelatnosti.

Postupci pri puštanju iz karantene

Članak 12.

(1) Iz karantene se mogu pustiti bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti uz dopuštenje nadležne uprave, a na temelju inspekcijskog zapisnika o ispunjavanju uvjeta iz stavka 2. odnosno 3. ovoga članka (u daljnjem tekstu: službeno odobreno puštanje). Prije službeno odobrenog puštanja materijal mora biti podvrgnut karantenskim mjerama, uključujući i testiranje, te mora biti potvrđeno da nije zaražen niti jednim štetnim organizmom, osim onim štetnim organizmom za koji je poznato da se pojavljuje u Republici Hrvatskoj i nije naveden u Popisima u Pravilniku iz članka 2. točke 4. ovoga Pravilnika.

(2) Karantenske mjere, uključujući testiranja za bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete navedene u Prilogu 3. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio, obavlja znanstveno osposobljeno osoblje institucije u skladu s odredbama navedenim u tom Prilogu.

(3) U slučajevima kada se u istraživačkim djelatnostima upotrebljavaju bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti navedeni u Popisu III., a koji nisu navedeni u dijelu A, odjeljku I., II. i III. Priloga 3. ovoga Pravilnika nadležna uprava odlučuje o karantenskim mjerama i testiranjima koje je potrebno provesti.

(4) Bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti za koje je karantenskim mjerama i testiranjima utvrđeno da su zaraženi štetnim organizmima iz stavka 1. ovoga članka i sve drugo bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti koji su bili u dodiru s tim biljem ili su se mogli zaraziti moraju se uništiti ili podvrgnuti odgovarajućem tretiranju ili karantenskoj mjeri radi iskorjenjivanja tih štetnih organizama. Na odgovarajući način primijenit će se i mjere iz članka 13. stavka 2. ovoga Pravilnika.

Postupci tretiranja i uništenja materijala

Članak 13.

(1) Nakon završetka obavljanja dopuštenih istraživačkih djelatnosti, institucije su obvezne materijal koji nije namijenjen službeno odobrenom puštanju iz članka 12. stavka 1. ovoga Pravilnika (uključujući i štetne organizme te sav materijal za koji je utvrđeno da je tijekom istraživačke djelatnosti zaražen) i sve bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti koji su bili u dodiru s tim materijalom i mogli se zaraziti moraju se uništiti, sterilizirati ili tretirati na način koji odredi nadležna uprava.

(2) Posjedi i objekti u kojima su se obavljale dopuštene istraživačke djelatnosti na materijalu iz stavka 1. ovoga članka moraju se prema potrebi sterilizirati ili očistiti na način koji odredi nadležna uprava.

Izvjescivanje

Članak 14.

Osoba odgovorna za obavljanje dopuštene istraživačke djelatnosti na materijalu obvezna je odmah izvijestiti nadležnu upravu u slučaju:

- zaraze materijala štetnim organizmima navedenim u Popisima u Pravilniku iz članka 2. točke 4. ovoga Pravilnika i svakim drugim štetnim organizmom za kojeg nadležna uprava smatra da predstavlja opasnost, a koji je otkriven tijekom obavljanja istraživačke djelatnosti,
- nenamjernog ispuštanja štetnih organizama iz prvog podstavka ovoga članka.

Vođenje evidencije

Članak 15.

Institucije moraju voditi evidenciju o:

- prispjeću materijala u objekt, uključujući vrijeme i mjesto dolaska te vrstu i količinu prispjelog materijala,
- postupcima u vrijeme obavljanja istraživačke djelatnosti, njihovu trajanju i završetku,
- službeno odobrenom puštanju materijala, uključujući vrijeme i mjesto puštanja te vrstu i količinu puštenog materijala,
- uništenju materijala, uključujući vrijeme, mjesto i način uništenja te vrstu i količinu uništenog materijala.

IV. NADLEŽNOSTI

Inspekcijski nadzor

Članak 16.

(1) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Pravilnika provodi fitosanitarna inspekcija.

(2) Nadzor nad dopuštenim istraživačkim djelatnostima provodi se povremenim inspekcijskim pregledima kojima fitosanitarni inspektor provjerava ispunjavaju li institucije obveze propisane ovim Pravilnikom.

Vođenje evidencije

Članak 17.

Nadležna uprava vodi posebnu evidenciju o:

– količini i vrsti materijala čije je unošenje i premještanje dopušteno sukladno odredbama ovoga Pravilnika,

– svakoj zarazi materijala štetnim organizmima koja se utvrdi tijekom provedbe karantenskih mjera, uključujući testiranja iz Priloga 3. ovoga Pravilnika.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Prethodna suglasnost

Članak 18.

Od dana pristupa Republike Hrvatske Europskoj uniji, za premještanje materijala koji je podrijetlom iz druge države članice Europske unije, prethodnu suglasnost iz članka 6. stavka 1. ovoga Pravilnika mora ovjeriti službeno tijelo nadležno za zaštitu bilja države članice iz koje materijal potječe.

Unošenje iz trećih zemalja

Članak 19.

(1) Do dana pristupa Republike Hrvatske Europskoj uniji unošenjem iz trećih zemalja smatra se unošenje iz svih zemalja, a od dana pristupa Europskoj uniji unošenje iz zemalja koje nisu članice Europske unije.

(2) Od dana pristupa Republike Hrvatske Europskoj uniji pošiljke bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta koji su navedeni u Popisu V., dijelu A koji se unose u drugu državu članicu podliježe u Republici Hrvatskoj fitosanitarnom pregledu u skladu sa člankom 23. Zakona.

Premještanje

Članak 20.

Do dana pristupa Republike Hrvatske Europskoj uniji premještanjem se smatra premještanje unutar Republike Hrvatske, a od dana pristupa Republike Hrvatske Europskoj uniji premještanje između i unutar država članica Europske unije.

Izvješćivanje

Članak 21.

(1) Od dana pristupa Republike Hrvatske Europskoj uniji nadležna uprava izvješćuje druge države članice Europske unije i Europsku komisiju o:

- karantenskim mjerama i testiranjima iz članka 12. stavka 3. ovoga Pravilnika,
- evidencijama iz članka 17. ovoga Pravilnika.

(2) Izvješćivanje iz stavka 1. podstavka 2. ovoga članka obavlja se svake godine, najkasnije do 1. rujna za prošlo jednogodišnje razdoblje koje završava 30. lipnja.

Propis koji prestaje važiti

Članak 22.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o unošenju ili premještanju štetnih organizama, bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta namijenjenih za pokuse i znanstvene svrhe ili za potrebe sortne selekcije (»Narodne novine«, br. 69/07).

Stupanje Pravilnika na snagu

Članak 23.

(1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, odredbe članka 7. stavka 3. ovoga Pravilnika stupaju na snagu danom pristupa Republike Hrvatske Europskoj uniji.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, odredbe ovoga Pravilnika koje se odnose na zaštićena područja primjenjuju se od dana pristupa Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Klasa: 011-02/10-01/44

Urbroj: 525-02-2-0023/10-7

Zagreb, 9. kolovoza 2010.

Ministar
poljoprivrede,
ribarstva i
ruralnog razvoja

PRILOG 1.

OPĆI UVJETI

1. Opći uvjeti kojima moraju udovoljavati institucije da bi im se izdalo rješenje u skladu sa člankom 5. stavkom 1. jesu sljedeći:

- opseg i ciljevi istraživačke djelatnosti radi kojih se materijal unosi ili premješta, moraju biti u skladu s konceptom pokusne i znanstvene svrhe ili za potrebe sortne selekcije propisane Zakonom,
- karantenski uvjeti na posjedima i objektima, na mjestu ili mjestima gdje će se obavljati istraživačke djelatnosti moraju biti u skladu s odredbama navedenim u točki 2. ovoga Priloga,
- količina materijala mora biti ograničena na količinu koja je dostatna za izvođenje dopuštenih istraživačkih djelatnosti i ne smije prelaziti količinu koja je bila određena na osnovi raspoloživih karantenskih objekata,
- znanstvena i stručna osposobljenost osoblja koje će provoditi istraživačke djelatnosti mora odgovarati tipu istraživačke djelatnosti,

2. Karantenski uvjeti iz točke 1. ovoga Priloga na posjedima i objektima na mjestima gdje će se obavljati istraživačke djelatnosti moraju biti dovoljni za siguran rad s materijalom tako da je svaki štetni organizam značajan za predmetnu istraživačku djelatnost zadržan u karantenskim uvjetima i da je otklonjena svaka opasnost od njegovog širenja. Za svaku istraživačku djelatnost navedenu u zahtjevu iz članka 4. stavka 1. ovoga Pravilnika nadležna uprava utvrđuje opasnost od širenja štetnih organizama koji se drže u karantenskim uvjetima, uzimajući u obzir vrstu materijala i predviđene istraživačke djelatnosti, biologiju štetnog organizma, način njegovog širenja, interakcije s okolinom i drugim važnim čimbenicima vezanim uz opasnost koja se odnosi na materijal. Na temelju procjene opasnosti, nadležna uprava prema potrebi određuje sljedeće karantenske uvjete:

a) koje se odnose na posjede, objekte i radne postupke:

- fizičko odvajanje od svega drugog bilja ili štetnih organizama, uzimajući u obzir i kontrolu vegetacije okolnog područja,
- imenovanje osobe za kontakt, odgovorne za istraživačke djelatnosti,
- ograničenje pristupa posjedima, objektima, i okolnom području, osim imenovanom osoblju,
- odgovarajuću identifikaciju posjeda i objekta navođenjem vrste istraživačke djelatnosti i odgovornog osoblja,
- vođenje registra obavljenih istraživačkih djelatnosti i priručnika radnih postupaka uključujući i postupke u slučaju nenamjernog ispuštanja štetnog organizma iz karantene,

- odgovarajuće sigurnosne i alarmne sustave,
- odgovarajuće mjere kontrole radi sprječavanja unošenja i širenja štetnog organizma unutar prostora,
- nadzirane postupke uzorkovanja i prenošenja materijala između posjeda i objekata,
- nadzirano zbrinjavanje otpada, tla i vode, ako je to potrebno,
- odgovarajuće higijenske i dezinfekcijske postupke za osoblje, zgrade i opremu,
- odgovarajuće postupke i objekte za zbrinjavanje pokusnog materijala,
- odgovarajuće objekte i postupke za indeksiranje (uključujući testiranja); i

b) koje se poduzimaju obzirom na specifičnu biologiju i epidemiologiju određenog materijala koji je uključen u dopuštene istraživačke djelatnosti:

- čuvanje u objektima u koje je pristup osoblju moguć kroz dvostruka vrata,
- čuvanje pod negativnim tlakom zraka,
- čuvanje u zaštićenim spremnicima s mrežom odgovarajuće veličine oka i drugim barijerama, npr. vodena barijera za grinje; zatvorene posude napunjene zemljom za nematode; električne klopke za kukce,
- čuvanje materijala odvojeno od drugih štetnih organizama i materijala npr. virulentna biljna hraniva, materijala domaćina,)
- čuvanje materijala za uzgoj u komorama za uzgoj s odgovarajućom manipulacijskom opremom,
- sprječavanje križanja štetnih organizama s autohtonim sojevima ili vrstama,
- izbjegavanje trajnog održavanja kultura štetnih organizama,
- čuvanje u uvjetima kojima se strogo kontrolira razmnožavanje štetnih organizama, npr. u režimu okoline koji sprječava pojavu dijapauze,
- čuvanje na način kojim se sprječava širenje propagulama (dijelovi živih organizama kojima se oni razmnožavaju, čuvaju ili šire), npr. treba izbjeći zračna strujanja,
- postupke za provjeravanje čistoće kulture štetnih organizama, radi isključenja prisutnosti parazita ili drugih štetnih organizama,
- odgovarajuće programe nadzora materijala radi uklanjanja mogućih vektora štetnih organizama,
- za istraživačke djelatnosti *in vitro*, rad s materijalom u sterilnim uvjetima: opremljenost laboratorija za izvođenje sterilnih postupaka i održavanje sterilnih uvjeta,

– čuvanje štetnih organizama koji se šire vektorima u uvjetima koji sprječavaju širenje tim vektorima, npr. kontrola mrežom odgovarajuće veličine oka, izolacija tla,

– sezonska izolacija, tako da se istraživačka djelatnost provodi u vrijeme male opasnosti za zdravlje bilja.

PRILOG 2.

OBRAZAC PRETHODNE SUGLASNOSTI ZA UNOŠENJE I/ILI PREMJEŠTANJE ŠTETNIH ORGANIZAMA, BILJA, BILJNIH PROIZVODA I DRUGIH NADZIRANIH PREDMETA ZA POKUSE I ZNANSTVENE SVRHE ILI ZA POTREBE SORTNE SELEKCIJE

1. Naziv i adresa pošiljatelja/Služba za zaštitu bilja zemlje podrijetla	Prethodna suglasnost
2. Naziv i adresa osobe odgovorne za obavljanje dopuštene istraživačke djelatnosti	za unošenje ili premještanje štetnih organizama, bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta namijenjenih za pokuse i znanstvene svrhe ili za potrebe sortne selekcije
	3. Naziv nadležnog tijela države članice koje izdaje
4. Adresa i opis određenog/određenih mjesta na kojem su osigurani karantenski uvjeti	5. Mjesto podrijetla (potvrda priložena uz materijal podrijetlom iz treće zemlje)
7. Prijavljeno mjesto ulaska za materijal koji se unosi iz treće zemlje	6. Broj biljne putovnice: /Broj fitosanitarnog certifikata:
8. Znanstveni naziv materijala uključujući štetne organizme	9. Količina materijala
10. Vrsta materijala	
11. Dopunska izjava Materijal se unosi u Republiku Hrvatsku / premješta unutar Republike Hrvatske(1) u skladu s Pravilnikom o unošenju ili premještanju štetnih organizama, bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta namijenjenih za pokuse i znanstvene svrhe ili za potrebe sortne selekcije. (1) Precrtati nepotrebno	
12. Dodatne informacije	
13. Ovjera nadležnog službenog tijela države članice iz koje materijal potječe Mjesto ovjere:	14. Pečat službenog tijela nadležnog za izdavanje Mjesto izdavanja: Datum:

Datum:	Ime i potpis ovlaštene osobe:
Ime i potpis ovlaštene osobe:	

PRILOG 3.

KARANTENSKJE MJERE, UKLJUČUJUĆI TESTIRANJE BILJA, BILJNIH PROIZVODA I DRUGIH NADZIRANIH PREDMETA NAMIJENJENIH PUŠTANJU IZ KARANTENE

DIO

A

Karantenske mjere za određeno bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete navedene u Popisu III.

Odjeljak I: Bilje *Citrus L.*, *Fortunella Swingle*, *Poncirus Raf.* i njegovi križanci, isključujući plodove i sjeme

1. Biljni materijal podvrgava se određenim terapijskim postupcima, koji su propisani u Tehničkim uputama FAO/IPGRI, a dostupni su u nadležnoj upravi.

2. Biljni materijal nakon terapijskih postupaka provedenih u skladu s točkom 1. ovoga odjeljka, u potpunosti podliježe postupku indeksiranja. Sav biljni materijal, uključujući i bilje za indeksiranje, čuva se u odobrenim objektima, u karantenskim uvjetima navedenim u Prilogu 1. Biljni materijal, namijenjen službeno odobrenom puštanju, čuva se u uvjetima koji ubrzavaju normalan ciklus vegetativnog rasta. Na njemu se obavlja vizualni pregled radi otkrivanja znakova prisutnosti štetnih organizama uključujući i sve štetne organizme navedene u Popisima u Pravilniku iz članka 2. točke 4. i to u odgovarajuće vrijeme, po njihovu prispjeću i kasnije tijekom postupaka indeksiranja.

3. Za namjene određene u točki 2. ovoga odjeljka biljni se materijal indeksira na štetne organizme (testiranje i identifikacija) sljedećim postupcima:

3.1. Za testiranje se koriste odgovarajuće laboratorijske metode i po potrebi biljke indikatori uključujući *Citrus sinensis* (L.) Osbeck, *C. aurantifolia* Christm. Swing, *C. medica* L., *C. reticulata* Blanco i *Sesamum* L., radi otkrivanja barem sljedećih štetnih organizama:

- a) Citrus greening bacterium,
- b) Citrus variegated chlorosis,
- c) Citrus mosaic virus,
- d) Citrus tristeza virus (svi izolati),
- e) Citrus vein enation woody gall,
- f) Leproza,
- g) Psoroza koja se prenosi prirodnim putem,

h) *Phoma tracheiphila* (Petri) Kanchaveli & Gikashvili,

i) Satsuma dwarf virus,

j) *Spiroplasma citri* Saglio et al.,

k) Tatter leaf virus,

l) Witches' broom (MLO),

m) *Xanthomonas campestris* (svi sojevi patogeni za rod *Citrus*).

3.2. Za bolesti kao što su palež i paleži slične bolesti za koje ne postoje kratkoročni postupci indeksiranja, mora se na biljnom materijalu nakon prispjeća obaviti cijepljenje vrha izdanka na sjemenjake uzgojene u kulturi, kao što je propisano u Tehničkim uputama FAO/IPGRI, i tako uzgojeno bilje mora biti podvrgnuto terapijskom postupku iz točke 1. ovoga odjeljka.

4. Biljni materijal, vizualno pregledan u skladu s točkom 2. ovoga odjeljka, na kojem su primijećeni znakovi bolesti / ili nazočnosti štetnih organizama, bit će predmet istraživanja uključujući ako je potrebno i testiranja, da bi se čim prije odredio uzročnik primijećenih znakova.

Odjeljak II: Bilje *Cydonia* Mill., *Malus* Mill., *Prunus* L. i *Pyrus* L. te njihovi križanci, *Fragaria* L., namijenjeno sadnji, isključujući sjeme

1. Biljni materijal podvrgava se određenim terapijskim postupcima, koji su propisani u Tehničkim uputama FAO/IPGRI, a dostupni su u nadležnoj upravi.

2. Biljni materijal nakon terapijskih postupaka, provedene u skladu s točkom 1. ovoga odjeljka, u potpunosti podliježe postupku indeksiranja. Sav biljni materijal, uključujući i bilje za indeksiranje, čuva se u odobrenim objektima, u karantenskim uvjetima navedenim u Prilogu 1. Biljni materijal, namijenjen službeno odobrenom puštanju, čuva se u uvjetima koji ubrzavaju normalan ciklus vegetativnog rasta. Na njemu se obavlja vizualni pregled radi otkrivanja znakova nazočnosti štetnih organizama uključujući i sve štetne organizme navedene u popisima u Pravilniku iz članka 2. točke 4., i to u odgovarajuće vrijeme, po njihovu prispjeću i kasnije tijekom postupaka indeksiranja.

3. Za namjene određene točkom 2. ovoga odjeljka biljni se materijal indeksira na štetne organizme (testiranje i identifikacija) sljedećim postupcima:

3.1. Za *Fragaria* L., bez obzira na zemlju podrijetla biljnog materijala, pri testiranju se koriste odgovarajuće laboratorijske metode i po potrebi biljke indikatori, uključujući *Fragaria vesca*, *F. virginiana* i *Chenopodium* spp., radi otkrivanja barem sljedećih štetnih organizama:

a) Arabis mosaic virus,

b) Raspberry ringspot virus,

c) Strawberry crinkle virus,

- d) Strawberry latent »C« virus,
- e) Strawberry latent ringspot virus,
- f) Strawberry mild yellow edge virus,
- g) Strawberry vein banding virus,
- h) Strawberry witches' broom mycoplasma,
- i) Tomato black ring virus,
- j) Tomato ringspot virus,
- k) *Colletotrichum acutatum* Simmonds,
- l) *Phytophthora fragariae* Hickman var. *fragariae* Wilcox & Duncan,
- m) *Xanthomonas fragariae* Kennedy & King.

3.2. Za *Malus* Mill.: (i) kad biljni materijal potječe iz zemlje za koju nije poznato da je prisutan bilo koji od sljedećih štetnih organizama:

- (a) Apple proliferation mycoplasma,
- (b) Cherry rasp leaf virus (američki soj),

za testiranje se koriste odgovarajuće laboratorijske metode i po potrebi biljke indikatori radi otkrivanja navedenih štetnih organizama.

(ii) bez obzira na zemlju podrijetla biljnog materijala, za testiranje se koriste odgovarajuće laboratorijske metode i po potrebi biljke indikatori za otkrivanje barem sljedećih štetnih organizama:

- (a) Tobacco ringspot virus,
- (b) Tomato ringspot virus,
- (c) *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al.

3.3. Za *Prunus* L., po potrebi za sve vrste iz roda *Prunus*:

(i) kad biljni materijal potječe iz zemlje za koju nije poznato da je prisutan bilo koji od sljedećih štetnih organizama:

- (a) Apricot chlorotic leafroll mycoplasma;
- (b) Cherry rasp leaf virus (američki soj);
- (c) *Pseudomonas syringae* pv. *persicae* (Prunier et al.) Young et al.,

za testiranje se koriste odgovarajuće laboratorijske metode i po potrebi biljke indikatori radi otkrivanja navedenih štetnih organizama.

(ii) bez obzira na zemlju podrijetla biljnog materijala, za testiranje se koriste odgovarajuće laboratorijske metode i po potrebi biljke indikatori za otkrivanje barem sljedećih štetnih organizama:

a) Little cherry pathogen (izvaneuropski izolati),

b) Peach mosaic virus (američki soj),

c) Peach phony rickettsia,

d) Peach rosette mosaic virus,

e) Peach rosette mycoplasm,

f) Peach X-disease mycoplasm,

g) Peach yellows mycoplasm

h) Plum line pattern virus (američki soj),

i) Plum pox virus,

j) Tomato ringspot virus,

k) *Xanthomonas campestris* pv. *pruni* (Smith) Dye.

3.4. Za *Cydonia* Mill. i *Pyrus* L., bez obzira na zemlju podrijetla biljnog materijala, za testiranje se koriste odgovarajuće laboratorijske metode i po potrebi biljke indikatori za otkrivanje barem sljedećih štetnih organizama:

a) *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al.,

b) Pear decline mycoplasm.

4. Biljni materijal, vizualno pregledan u skladu s točkom 2. ovoga odjeljka, na kojem su primijećeni znakovi zaraze štetnim organizmom, bit će predmet istraživanja, uključujući prema potrebi i testiranja, da bi se čim prije odredio uzročnik.

Odjeljak III: Bilje *Vitis* L., osim plodova

1. Biljni materijal podvrgava se određenim terapijskim postupcima, koji su propisani u Tehničkim uputama FAO/IPGRI, a dostupni su u nadležnoj upravi.

2. Biljni materijal nakon terapijskih postupaka provedenih u skladu s točkom 1. ovoga odjeljka, u potpunosti podliježe postupku indeksiranja. Sav biljni materijal, uključujući i bilje za indeksiranje, čuva se u odobrenim objektima, u karantenskim uvjetima navedenim u Prilogu 1. Biljni materijal, namijenjen službeno odobrenom puštanju, čuva se u uvjetima koji

ubrzavaju normalan ciklus vegetativnog rasta. Na njemu se obavlja vizualni pregled radi otkrivanja znakova nazočnosti štetnih organizama uključujući *Daktulosphaira vitifoliae* (Fitch) i sve štetne organizme navedene u Popisima u Pravilniku iz članka 2. točke 4., i to u odgovarajuće vrijeme, po njihovu prispjeću i kasnije tijekom postupaka indeksiranja.

3. Za namjene određene u točki 2. ovoga odjeljka biljni materijal indeksira se na štetne organizme (testiranje i identifikacija) sljedećim postupcima:

3.1. Kad biljni materijal potječe iz zemlje za koju nije poznato da su prisutni sljedeći štetni organizmi:

(i)– bolest ajinashika,

testiranje se obavlja propisanom laboratorijskom metodom. Ako su rezultati negativni, biljni se materijal indeksira na sorti vinove loze Koshu i čuva na promatranju najmanje dva vegetacijska ciklusa;

(ii) Grapevine stunt virus,

testiranje se obavlja na odgovarajućim biljkama indikatorima, uključujući sortu vinove loze Campbell Early i nadzor se provodi tijekom jedne godine;

(iii) Summer mottle,

testiranje se obavlja na odgovarajućim biljkama indikatorima, uključujući sorte vinove loze Sideritis, Cabernet Franc i Mission.

3.2. Bez obzira na zemlju podrijetla biljnog materijala, pri testiranju se koriste odgovarajuće laboratorijske metode i po potrebi biljke indikatora za otkrivanje barem sljedećih štetnih organizama:

a) Blueberry leaf mottle virus,

b) Grapevine flavescence dorée MLO i druge žutice vinove loze,

c) Peach rosette mosaic virus,

d) Tobacco ringspot virus,

e) Tomato ringspot virus (»yellow vein« i drugi sojevi),

f) *Xylella fastidiosa* (Well & Raju),

g) *Xylophilus ampelinus* (Panagopoulos) Willems et al.

4. Biljni materijal, vizualno pregledan u skladu s točkom 2. ovoga odjeljka, na kojem su primijećeni znakovi bolesti, bit će predmet istraživanja uključujući prema potrebi i testiranja, da bi se što prije determinirao uzročnik.

Odjeljak IV: Bilje onih vrsta iz roda *Solanum* L. koje formiraju gomolje ili vriježe, ili njegovi križanci, namijenjeno sadnji

1. Biljni materijal podvrgava se određenim terapijskim postupcima, koji su propisani u Tehničkim uputama FAO/IPGRI, a dostupni su u nadležnoj upravi.

2. Biljni materijal nakon terapijskih postupaka provedenih u skladu s točkom 1. ovoga odjeljka, u potpunosti podliježe postupku indeksiranja. Sav biljni materijal, uključujući i bilje za indeksiranje, čuva se u odobrenim objektima, u karantenskim uvjetima navedenim u Prilogu 1. Biljni materijal namijenjen službeno odobrenom puštanju čuva se u uvjetima koji ubrzavaju normalan ciklus vegetativnog rasta. Na njemu se obavlja vizualni pregled radi otkrivanja znakova nazočnosti štetnih organizama uključujući i sve štetne organizme navedene u popisima u Pravilniku iz članka 2. točke 4. i potato yellow vein disease, u odgovarajuće vrijeme, po njihovu prispjeću i kasnije tijekom postupaka indeksiranja.

3. Postupke indeksiranja navedene u točki 2. ovoga odjeljka treba obavljati prema tehničkim odredbama propisanim u točki 5. ovoga odjeljka da bi se otkrila prisutnost barem sljedećih štetnih organizama:

– Bakterije:

a) *Clavibacter michiganensis* (Smith) Davis et al. Spp. *Sepedonicus* (Spieckermann et Kotthoff) Davis et al.,

b) *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et. Al.

– Virusi i virusima slični organizmi:

a) Andean potato latent virus,

b) Potato black ringspot virus,

c) Potato spindle tuber viroid,

d) Potato yellowing alfamovirus,

e) Potato virus T,

f) Andean potato mottle virus,

g) uobičajeni virusi krumpira A, M, S, V, X i Y (uključujući Yo, Yn, Yc) i Potato leaf roll virus.

Kod sjemena krumpira, u botaničkom smislu, postupci indeksiranja obavljaju se da bi se otkrila prisutnost barem virusa i virusima sličnih organizama navedenih u ovoj točki drugoj alineji od a) do e).

4. Biljni materijal, vizualno pregledan u skladu s točkom 2. ovoga odjeljka, na kojem su primijećeni znakovi prisutnosti štetnih organizama, bit će predmet istraživanja, uključujući prema potrebi i testiranja, da bi se čim prije odredio uzročnik.

5. Tehničke odredbe iz točke 3. ovoga odjeljka jesu:

– Bakterije

1. Kod gomolja krumpira testira se pupak svakog gomolja. Standardna veličina uzorka je 200 gomolja. Postupak se može primijeniti na uzorak manji od 200 gomolja.

2. Kod mladih presadnica i reznica uključujući i mikrosadnice, testira se donji dio stabljike, ako je potrebno i korijenje, za svaku jedinicu biljnog materijala.

3. Pri testiranju novonastalih gomolja ili baza stabljika vrsta koje ne stvaraju gomolje preporučuje se jedan normalan ciklus vegetativnog razvoja nakon testiranja navedenog u točkama 1. i 2. ovoga odjeljka.

4. Za materijal naveden u točki ove alineje metoda testiranja na *Clavibacter michiganensis* (Smith) Davis *et al.* spp. *sepedonicus* (Spieckermann et Kotthoff) Davis *et al.* provodi se u skladu s Pravilnikom o provođenju sustavnog istraživanja i mjera za sprječavanje širenja i suzbijanje prstenaste truleži gomolja krumpira, koju prouzrokuje bakterija *Clavibacter michiganensis* (Smith) Davis *et al.* spp. *sepedonicus* (Spieckermann et Kotthoff) Davis *et al.* (»Narodne novine«, br. 119/06, 89/08). Ta se metoda može upotrijebiti i kod materijala navedenog u 2. alineji ove podtočke;

5. Za materijal naveden u točki 1. ove alineje metoda testiranja na *Ralstonia solanacearum* Smith/Yabuuchi *et al.* provodi se u skladu s Pravilnikom o provođenju sustavnog istraživanja i mjera za sprječavanje širenja i suzbijanje smeđe truleži gomolja krumpira i bakterijskog venuća krumpira i rajčice, koju prouzrokuje bakterija *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi *et al.* (»Narodne novine«, br. 119/06, 89/08). Ta se metoda može upotrijebiti i kod materijala navedenog u točki 2. ove alineje.

– Virusi i virusima slični organizmi, osim Potato spindle tuber viroida

1. Minimalno testiranje biljnog materijala (gomolja, mladih presadnica, reznica i mikrosadnica) obuhvaća serološko testiranje koje se obavlja u vrijeme cvatnje ili blizu nje, za svaki štetan organizam koji je na posebnom popisu, s iznimkom potato spindle tuber viroida. Ako je serološki test negativan, slijedi biološko testiranje. Kod virusa uvijenosti lista krumpira obavljaju se dva serološka testiranja.

2. Minimalno testiranje sjemena u botaničkom smislu obavlja se serološkim testiranjem, a biološkim testiranjem, kada je serološko negativno. Preporučljivo je ponovno testiranje dijela negativnih uzoraka ili graničnih rezultata drugom metodom.

3. Serološka i biološka testiranja navedena u točki 1. i 2. ove alineje obavljaju se na bilju uzgojenom u zaštićenom prostoru s kojih se uzorak uzima s najmanje dva mjesta na svakoj stabljici, uključujući mlade potpuno razvijene listove na vrhu svake stabljike i starije listove sa sredine stabljike; svaka se stabljika uzorkuje zbog moguće nesistemične zaraze. Prilikom serološkog testiranja listova, ne smije se pripremati zbirni uzorak s više biljaka, osim ako je broj poduzoraka u zbirnom uzorku validiran za metodu koja se upotrebljava; međutim moguće je testiranje zbirnog uzorka listova sa stabljike iste biljke. Pri biološkom testiranju mogu se koristiti zbirni uzorci od najviše pet biljaka, pri čemu se inokuliraju najmanje dvije biljke indikatori.

4. Odgovarajuće biljke indikatori korištene prilikom biološkog testiranja navedenog u točki 1. i 2. ove alineje, jesu one navedene u popisu Europske i mediteranske organizacije za zaštitu bilja (EPP0), ili druge službeno potvrđene biljke indikatori za koje je dokazano da otkrivaju zaraze virusima.

5. samo materijal koji je bio neposredno testiran pušta se iz karantene. Gdje je bilo obavljeno indeksiranje okaca, puštaju se samo novonastali gomolji testiranih okaca. Gomolji se ne smiju puštati zbog mogućnosti nesistemične zaraze.

– Potato spindle tuber viroid

1. O kojem se god materijalu radilo, biljke uzgojene u zaštićenom prostoru moraju se testirati, i to čim se dobro ukorijene, ali prije cvatnje i stvaranja polena. Testiranje klica, biljaka uzgojenih *in vitro* i mikrosadnica smatra se preliminarnim testiranjem.

2. Uzorkuju se potpuno rastvoreni listići s vrha svake biljke.

3. Materijal namijenjen testiranju mora se uzgajati na temperaturama ne nižim od 18 °C (najbolje je da su više od 20 °C) i pri dnevnoj svjetlosti u trajanju od najmanje 16 sati.

4. Testiranje se provodi radioaktivno ili neradioaktivno obilježenim cDNA ili RNA-sondama, povratna-PAGE (R-PAGE) (i bojanje srebrom) ili RT-PCR-om.

5. Zbirni uzorak za sonde i povratnu-PAGE čini najviše 5 poduzoraka. Korištenje takvih zbirnih uzoraka potrebno je prethodno validirati.

DIO

B

Karantenske mjere za bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete, navedene u Popisu II. i IV.

1. Službene karantenske mjere trebaju obuhvaćati i odgovarajući pregled ili testiranje na relevantne štetne organizme navedene u Popisu I. i II., i moraju se provoditi u skladu s posebnim fitosanitarnim zahtjevima propisanim za određene štetne organizme u Popisu IV.. Kad se utvrđuje jesu li ispunjeni posebni fitosanitarni zahtjevi, kao karantenske mjere koriste one propisane Popisom IV., ili druge jednakovrijedne službeno odobrene mjere.

2. Bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti ne smiju biti, sukladno odredbi točke 1. ovoga dijela, zaraženi štetnim organizmima navedenim u Popisu I., II. i IV.

[1]Pravilnikom se preuzimaju odredbe Direktive Komisije 2008/61/EC od 17. lipnja 2008. kojom se utvrđuju uvjeti pod kojima se određeni štetni organizmi, bilje, biljni proizvodi i drugi nadzirani predmeti navedeni u Prilozima I do V Direktive Vijeća 2000/29/EZ mogu unijeti u Zajednicu ili premještati unutar nje ili njezinih određenih zaštićenih područja za pokuse ili znanstvene svrhe i za rad na sortnoj selekciji

[2]Pravilnikom se preuzimaju odredbe Direktive Vijeća 2000/29/EZ od 8. svibnja 2000. o mjerama zaštite od unošenja u Zajednicu organizama štetnih za bilje ili biljne proizvode i njihova širenja unutar Zajednice

[3] Zakonom se preuzimaju odredbe Direktive Vijeća 2000/29/EZ od 8. svibnja 2000. o mjerama zaštite od unošenja u Zajednicu organizama štetnih za bilje ili biljne proizvode i njihova širenja unutar Zajednice